

Kontrollutvalget, Rødøy kommune, Årsrapport til kommunestyret, 2024

(jnr 24/1509 ark 420 1.5)

1.0 Innledning

Kontrollutvalget er i samsvar med kommunelovens § 23-1 oppnevnt av kommunestyret for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret.

Utvalgets arbeid foregår innenfor rammen av

- Kommunelovens kapittel 23 *Kontrollutvalgets virksomhet*,
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Utvalgets virksomhetsplan

Gjennom uttalelser til kommunens og det kommunale foretakets årsregnskap, og innstillinger i saker om forvaltningsrevisjon, har kontrollutvalget rapportert om sitt virke i de nevnte sakene. Utvalget legger i tillegg frem for kommunestyret en samlet rapport / fremstilling om kontrollutvalgets arbeid det enkelte år. Denne rapporten oppsummerer utvalgets virksomhet fra nyvalg høsten 2023 og ut 2024.

Rødøy kommunestyre gjorde ved konstituerende møte 31.10.2023, sak 59/2023 valg av nye medlemmer for perioden. Kontrollutvalget har etter dette bestått av følgende medlemmer:

Arne Tore Bang (Rødøy felleliste), leder
Sten Våtvik, (Ap/KrF) nestleder
Marit Hagtvedt (Rødøy felleliste), medlem
Knut Andreas Kvarv (Rødøy felleliste), medlem
Monica Karlsen (Ap/KrF), medlem

Det nyvalgte kontrollutvalget har gjennomført ett møte i 2023 og fire møter i 2024. Jon Egil Johansen (Ap/KrF), Arvid Krogh (RFL), Kjersti Setvik (Ap/KrF) og Arild Lorentsen (RFL) har en gang hver møtt som vara og bidratt til gjennomføring av møter.

Nesten alle utvalgets medlemmer har høsten 2023 deltatt på folkevalgtopplæring for kontrollutvalg. Ett av medlemmene i en samling på Fauske, de øvrige med opplæring på Teams.

2.0 Regnskap

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til Rødøy kommunes regnskap for 2023. Regnskapet er avlagt med et netto driftsresultat med kr 22 921 964. Revisors beretning ble gitt uten forbehold eller merknader. Ved behandlingen har utvalget registrert med tilfredshet at regnskap og årsberetning er avlagt innen fastsatte frister.

Kommunens ledelse har gitt kontrollutvalget en grundig gjennomgang av regnskap for Rødøy kommune, og har besvart utvalgets spørsmål. Til grunn for utvalgets uttalelser ligger også revisors beretning, samt ytterligere informasjon fra denne. I kommunestyrets behandling av regnskapet er det ikke gjort vedtak som har krevd særskilt oppfølging fra kontrollutvalgets side.

Nummererte brev fra revisor: Kontrollutvalget skal i henhold til kommunelovens § 24-7 gi skriftlige meldinger i form av nummererte brev til kontrollutvalget når det avdekkes:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
-

- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget har ikke mottatt eller behandlet nummerert brev i perioden det rapporteres for.

Etterlevelseskontroll: Revisor har gjennomført sin årlige kontroll av om kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak, jfr kommuneloven § 24-9. Tema for kontrollen var *Kontroll av at kommunen krever kompensasjon av merverdiavgift i samsvar med lover og forskrifter*. Revisors uttalelse ble behandlet og tatt til orientering i kontrollutvalgets møte desember 2024. Utvalgets oppfølging vil være å innhente en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektøren om hvordan kommunen vil forbedre svakhetene som revisor har påpekt. Denne legges frem for kontrollutvalget i dets første møte i 2025.

3.0 Forvaltningsrevisjon

Det nyvalgte kontrollutvalget har utarbeidet forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon, slik det er bestemt i kommunelovens § 23-3. Planen gjelder perioden 2024-2027 og er basert på risikovurderinger av kommunens forvaltning. Kommunestyret har i sak 25/2024 vedtatt planen etter behandling i kontrollutvalget med følgende prioriterte tema:

1. Brann (og feiing)
2. Renovasjon (koordinert med øvrige eiere i Helgeland Avfallsforedling IKS)
3. Internkontroll og kvalitetssikring
4. Barnevern (koordineres med vertskommunen)

Alle nye bestillinger vil i utgangspunktet baseres på den nye planen, samtidig som at utvalget følger opp at tidligere revisjoner blir fulgt opp etter kommunestyrets bestemmelser.

Kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjoner er tredelt: bestille gjennomføring av konkrete forvaltningsrevisjonsprosjekter, saksbehandle og innstille til kommunestyret når det legges frem en forvaltningsrevisjonsrapport, samt følge opp de vedtak kommunestyret fatter ved behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter. Etter at kontrollutvalget tiltrådte i 2023, og i 2024 er det gjennomført følgende behandlinger og oppfølgingssaker innen forvaltningsrevisjon:

Prosjektets navn	Behandling i kontrollutvalget
Samhandling i tjenestetilbud til barn og unge og kompetanse i grunnskolen	Bestilt og behandlet av kontrollutvalget for perioden 2019-2023. Oppfølging av kommunestyrets vedtak (sak 56/2022) gjennomført i desember 2024 av det nye kontrollutvalget.

	<p>Vedtatt rapport hadde blant annet følgende anbefalinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utarbeider skriftlige beskrivelser av oppgaver, roller og ansvar innenfor forebyggende arbeid rettet mot barn og unge. • Etablerer rutiner for jevnlig gjennomgang og evaluering av samarbeid og samhandling i tjenester rettet mot barn og unge, for å sikre at utfordringer og mangler blir avdekket, og at tiltak for å forbedre samhandling og samarbeid blir satt i verk både på systemnivå og i den enkelte sak. • Oppdatere kommunens overordnede årshjul for budsjettprosessen, samt vurdere å etablere skriftlige rutiner for iverksetting av kostnadsreduserende tiltak i tilfeller der kostnader viser seg å være høyere enn budsjettet <p>Kontrollutvalgets oppfølging i desember 2024 viser følgende: <i>Administrasjonen har i stor grad fulgt opp kommunestyrets vedtak. Kontrollutvalget oppfordrer til fortsatt arbeid med å utarbeide skriftlige rutiner for sektorens aktiviteter.</i></p>
Saksforberedelse og vedtaksoppfølging	<p>Bestilt og behandlet av kontrollutvalget for perioden 2019-2023. Vedtak i kommunestyret (sak 34/2021). Kontrollutvalget gjennomførte oppfølging av kommunestyrets vedtak i 2022 og i 2024. Kontrollutvalget har i februar 2024 rapportert følgende til kommunestyret om oppfølging av anbefalingene:</p> <p>Anbefaling 1: Utarbeide skriftlige retningslinjer/rutiner for bl.a Registrering og oppfølging av politiske vedtak, og Rapportering til kommunestyret på oppfølging og iverksettelse av politiske vedtak: <i>Anbefalingen er i stor grad fulgt opp.</i></p> <p>Anbefaling 2: Formalisere opplæring blant relevante ansatte og ledere knyttet til utarbeidelse av saksfremlegg i politiske saker: <i>Anbefalingen er fortsatt under oppfølging.</i></p> <p>Anbefaling 3: Vurdere i hvilken grad det er mulig å identifisere egnede arenaer og mekanismer for dialog og informasjonsutveksling mellom politisk og administrativt nivå når det gjelder oppfølging og iverksettelse av politiske vedtak: <i>Anbefalinger er tidligere rapportert fulgt opp</i></p> <p>Kontrollutvalget har ikke planlagt ytterligere oppfølging.</p>
Innkjøp	<p>Bestilt og behandlet av kontrollutvalget for perioden 2019-2023. Vedtak i kommunestyret (sak 34/2021). Kontrollutvalget gjennomførte oppfølging av</p>

	<p>kommunestyrets vedtak i 2023 og 2024.</p> <p>Rapporten viste at kommunen ikke <i>etablert tilstrekkelig internkontroll for å sikre at innkjøp skjer i samsvar med mål og regelverk.</i></p> <p>Revisor ga i 2021 åtte anbefalinger til forbedringer.</p> <p>Kontrollutvalgets oppfølging i 2024 konkluderte med at <i>Kontrollutvalget registrerer at administrasjonen i liten grad har kommet i gang med oppfølgingen.</i></p> <p>Kontrollutvalget tar saken opp igjen i begynnelsen av 2025</p>
<p>Brann og feiing (prioritet 1 gjeldende plan)</p>	<p>I samsvar med prioritet nummer 1 i Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027 har utvalget bestilt en forvaltningsrevisjon med dette temaet.</p> <p>Formålet med revisjonen er å undersøke og få svar på følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad har kommunen en brannordning som ivaretar oppgaven som innsatsstyrke når det oppstår brann. Er det lagt planer for gjennomføring av brann- og evakueringsøvelser? I hvilken grad gjennomføres øvelsene? • I hvilken grad har kommunen en selvkostordning for feiing i samsvar med lovkrav? I hvilken grad har kommunen tilfredsstillende grunnlag for innkreving av feiegebyr for bygninger med ildsted. <p>Rapporten skulle vært klar til behandling i utvalgets møte i desember 2024, men den er forsinket. Ifølge revisor skyldes dette manglende svar på henvendelser til administrasjonen om deler av faktagrunnlaget i rapporten. Kontrollutvalget legger til grunn at rapporten behandles i februar 2025, med påfølgende rapportering til kommunestyret.</p>

De behandlede rapportene har gitt viktige bidrag til kunnskap om hvordan den kommunale forvaltningen fungerer, og har påpekt forbedringsmuligheter for kommunen.

4.0 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget har som en av sine oppgaver ansvar for å påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper, såkalt eierskapskontroll. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Formålet med eierskapskontroll i perioden 2019 -2023 var

å undersøke og vurdere om Rødøy kommune har etablert en eierskapsforvaltning som er i samsvar med lovkrav og relevante anbefalinger, med særlig fokus på eierskapsmeldingen og eierstrategier for selskapene som kommunen har eierskap i.

Rapport fra kontrollen ble behandlet av kommunestyret i dets sak 33/2023, og ga 5 anbefalinger til forbedringer:

- i. *Sørge for at den selskapsspesifikke informasjonen i eierskapsmeldingen blir oppdatert og lagt frem for de folkevalgte årlig.*
- ii. *Utarbeide en eierstrategi for Helgeland avfallsforedling IKS i samarbeid med de andre eierkommunene.*
- iii. *Gjennomgå, vurdere og oppdatere styringsdokumentene til selskapene jevnlig.*
- iv. *Utarbeide rutiner som sikrer at samtlige folkevalgte får tilstrekkelig opplæring i eierskapsforvaltning tidlig i valgperioden.*
- v. *Utarbeide system og rutiner som sikrer prinsippene og kravene i eierskapsmeldingen blir fulgt ved nominasjon og valg av styrerepresentanter til selskapene kommunen eier.*

Oppfølging av kommunestyrets vedtak ble gjennomført av kontrollutvalget i september 2024. På dette tidspunktet var fire av fem anbefalinger ikke fulgt opp. Kontrollutvalget kommer tilbake til saken i 2025.

I ny plan for eierskapskontroll, som ble vedtatt i mars 2024, har kommunestyret bestemt følgende prioritering:

1. Helgeland Avfallsforedling IKS

5.0 Øvrig kontroll og tilsyn

Med bakgrunn i kontrollutvalgets generelle mandat om å foreta løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen, er det i utvalgets møter satt på dagsorden en rekke saker. Sakene kan ha bakgrunn i innspill fremmet av publikum, utvalgets medlemmer, andre politikere i kommunen, saker som er tatt opp i media, eksterne tilsyn etc.

I disse sakene har utvalget kalt inn administrasjonen, og bedt denne redegjøre for saksforhold, regelverk, rutiner, forvaltningspraksis etc. I 2024 gjelder dette blant annet følgende områder:

- Økonomi og regnskap
- Barnevern
- Svar på henvendelser til kommunen

Kontrollutvalget vil generelt bemerke at kommunedirektør og hans administrasjon har bidratt med gode redegjørelser og besvart utvalgets spørsmål i de sakene som er tatt opp.

6.0 Øvrige saker som vedrører utvalget

Budsjettet legger rammer for kontrollutvalgets egen aktivitet og kostnadene til revisjon og sekretariat. Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollutvalget. Forslag til

budsjett 2025 ble behandlet av kontrollutvalget i møte 18.09.2024 – sak 24/24. Den samlede budsjettrammen for kontroll og tilsyn er foreslått til kr 835 500.

Rødøy kontrollutvalg er per 2024 innmeldt i Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Organisasjonen er en kompetanse- og interesseorganisasjon for folkevalgt kontroll, og har 210 kontrollutvalg som medlemmer.

I samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon har kontrollutvalget et påse-ansvar om revisors arbeid med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget har behandlet engasjementsbrev fra revisjonen for perioden. I tillegg skal revisor årlig legge frem en erklæring om uavhengighet i forhold til den virksomhet som skal revideres. Denne behandles i kontrollutvalget. Revisor holder kontrollutvalget løpende orientert om sitt arbeid.

Vågaholmen, 4. desember 2024

Arne Tore Bang (s)
leder

Sten Våtvik (s)
nestleder

Marit Hagtvedt (s)
medlem

Monica Karlsen (s)
Medlem

Knut Andreas Kvarv
Medlem
